

„Novi Čas“ izhaja:

ob četrtek popoldne.

Rokopisi naj se pošiljajo do srede
zjutraj na uredništvo v Gosposki
— ulici št. 6, drugo dvorišče.

Odgovorni urednik: Anton Šinigoj.

Tiska „Narodna Tiskarna“ v Gorici.

NOVI ČAS

„Novi Čas“ stane:

za celo leto 4 K
„ Nemčijo 5 „
„ ostale dežele 6 „
„ posamezne števe 10 vin.

Oglasi po dogovoru.

Upravništvo je v Gosposki ulici št. 6
drugo dvorišče.

Lastnik: Konsorcij »Novega Časa« v Gorici.

Kaj bomo jedli in kako obdelovali polje?

Južno - avstrijski deželni glavarji na posvetovanju v Gorici.

Pretečeno soboto 13. t. m. so se zbrali v Gorici deželni glavarji južnih in zapadnih avstrijskih dežel. Zborovanju je predsedoval goriški deželni glavar Mons. dr. Faidutti, ki je tudi sklical to zborovanje. Navzoči so bili deželni glavar kranjski dr. Šušteršič, deželni glavarji iz Istre, Koroške, Štajerske, Predarlške, zastopniki sta poslala deželna glavarja firolski in dalmatinski. — Le Trst ni bil zastopan.

Namen zborovanja je bil v prvi vrsti, kako preskrbeti prebivalstvo naših dežel z živili. V ta namen je bilo potreba ugotoviti, če so dosedanje vladne odredbe pametne. Dalje je prva stvar redne prehrane, da je polje pomladi obdelano. Enako so se menili o ohranitvi živinoreje. Bilo je sklenjenih več resolucij na vlado. Sklepe tega zborovanja ponese na Dunaj k vladi posebna deputacija, ki obstoji iz deželnih glavarjev: goriškega, kranjskega in štajerskega. Kolikor nam znano, je deputacija te sklepe dež. glavarjev že izročila vladi ta teden.

Vrhu teh resolucij pa so zborujoči dežel. glavarji takoj v soboto poslali na Dunaj 3 brzojavke na vlado (na ministerkega predsednika, notranjega in poljedelskega ministra). Deželni glavarji zahtevajo v teh brzojavkah od vlade, da pri določbah o preskrbovanju prebivalstva z živežem morajo imeti besedo tudi dežele. To pa radi tega posebno, ker ima vsaka dežela svoje razmere, ki se morajo upoštevati pri določitvi moke za osebo. Južne dežele namreč žive skoro izključno od močnatne hrane, pri nas n. pr. od polente.

Zahteve deželnih glavarjev.

Soglasno so nato posvetujoči se deželni glavarji odobrili zahteve, ki naj se pošljejo vladi v obliki resolucij, ki se glase:

»Na povabilo deželnega glavarja goriškega danes v Gorici zbrani deželni glavarji in njih namestniki so se posvetovali

temeljito o preskrbi južnih in zapadnih dežel z živežem. Napravili so naslednje sklepe:

1.) **Deželni zastopi naj pridejo do besede!** Ni dvoma, da ima vlada nalogo in dolžnost, da prepreči vsled vojskih dogodkov nastalo pomanjkanje živil med prebivalstvom posameznih dežel. To dolžnost je vlada skušala izvršiti s tem, da je izdala razne odločbe v tem oziru. Prav tako pa ne dvomimo, da je mogoče vpoštevati različne razmere, ki obstojajo že v mirnem času med posameznimi deželami, le na ta način, da vlada pravočasno pritegne k sodelovanju avtonomne deželne zastope.

2.) **Zahteva po ogrskem žitu!** Ker prebivalstva cisalajtanske (tostranske) državne polovice dostikrat ni mogoče oskrbeti s potrebnim živežem, posebno pa ne z domačo moko, ugoden izid vojske pa ni v zadnji vrsti odvisen od nemotene preskrbe prebivalstva, zato so tu zbrani glavarji tega prepričanja, da je v sedanjih razmerah uspešna in hitra pomoč mogoča le, če se potrebna množina živeža dobi iz Ogrskega. C. kr. vlado zato z največjim povdankom prosimo, naj najde sredstva in pota, da bo kraljeva ogrska vlada oddala od zalog, ki so ondi brezdvoma na razpolago, tiste količine, ki za prehrambo ogrskega prebivalstva niso neobhodno potrebne.

3.) **Vse vojaške osebe naj dobivajo živila iz vojaških zalog!** Dalje c. kr. vlado najnujnejše prosimo, naj vpliva na c. i. kr. vojno upravo, da se iz vojaških zalog ne bodo preživljale le vse čete ter voj. zavodi, marveč tudi vse bolnišnice in zdravilišča, v katerih se nahajajo ranjeni, bolni in ozdraveli vojaki, in ne kakor doslej, da se ti zavodi preživljajo iz zalog, namenjenih civilnemu prebivalstvu.

4.) **Preskrba bolnišnic z belo moko.** Za vzdrževanje dobrodelnih zavodov (bolnišnic), ki jih vodijo posamezne dežele, so neobhodno potrebna živila gotove kakovosti (n. pr. bela moka in finejša pecivo). Ta pa sedaj vsled obstoječih določb niso več na razpolago. Zato se c. kr. vlado pozivljajo, naj skrbi, da ti zavodi ne bodo trpeli pomanjkanja teh živil.

5.) **Določitev moke za osebo in žita za živino.** Vsestranska glasna zahteva je,

naj se pri določanju količine moke za eno glavo in za en dan vpoštevajo, da se ljudstvo v raznih krajih hrani na različne načine. — Naj vlada pazi tudi, da bo za ohranitev živinoreje in konjereje po posameznih deželah na razpolago žito v neobhodno potrebni množini.

6.) **Dopusti črnovojnikom za pomladno delo na polju!** C. kr. vlada naj se sporazume z vojnimi in domobranskimi ministrom, da se bodo od teh dveh izdane odredbe glede dopustov vojakov kmečkega stanu za pomladno obdelovanje zemlje resnično izvrševale v onem duhu in smislu, v katerem so bile izdane.

7.) **Pri naborih naj se vpoštevajo kmečki stan!** Da slednjič ne bo še zadnji ostanek doslej še ne vpošklicanih kmetov vzlet obdelovanju zemlje in pridelovanju živil, prosijo danes zbrani deželni glavarji, naj se pri prihodnjih naborih letnikov 72—76 primerno ozira na kmeta.

Dalje se je sklenila še naslednja resolucija:

8.) **Oprostitev živine za kmeta!** Deželni glavarji nujno prosijo vlado, naj srednjemu in malemu kmetu pusti ono živino, ki jo še ima in ki jo nujno rabi za obdelovanje svoje zemlje.

Deželni glavarji so nato sklenili še, naj se kmalu skliče na Dunaj zborovanje vseh dežel, kjer bi se obravnavale skupne zadeve vseh avstrijskih dežel.

Seja je odposlala udancstno brzojavko cesarju in nadvojvodi Frideriku kot vrhovnemu poveljniku naših čet.

Zborovanje je trajalo v soboto celi dan: od 11h dop. do 2h pop. ter od 4h pop. do 8h zvečer.

K sklepu se je prebralo še poročilo dr. Pontonija o zdravstvenih odredbah v vojskem času.

Mi želimo temu zborovanju popolnega uspeha. V interesu našega in sosednih dežel prebivalstva je, da vlada vpoštevajo sklepe, ki so jih storili deželni glavarji južnih in zapadnih delov naše države.

Svetovna vojska.

Med Avstriji in Rusi.

Kakor poročajo novejša poročila, so Rusi v Karpatih začeli z novo silno ofenzivo proti naši fronti. Boji v Bukovini in

na Rusko Poljskem so pa le podrejene važnosti nasproti močni protiofenzivi Rusov v Karpatih vzhodno od Lupkova. Boji trajajo ponoči in podnevi. Naše čete so se borile z največjo hrabrostjo in zadale Rusom ogromne izgube.

Rusi razvijajo na užoški fronti kljub silnemu snežnemu metezu in strahovitem mrazu živahno delavnost, ker hočejo tudi za ceno največjih človeških žrtev osvojiti umetno cesto, ki vodi v Turko in pa prelaz Užok. Postojanke naših čet so izborna utrjene in zato naše čete lahko odbijajo vedno se ponaljšajoče ruske napade. Prehod proti Užoku je nepremagljiv.

Kakor poročajo poročevalci, se bje sedaj vroča bitka na naslednji črti: Delni boji vzhodno od Lupkova so se spremenili v velikansko in vročo bitko. Glavne točke bitke so dolina Opor do Viszkova in nato šestokrat imenovana cesta Cisna-Baligrod. Ti boji ob Cisni-Baligrod so zelo nevarni za v ruskih rokah se nahajajočo železniško črto Hyrow-Jaslo. Iz tega se more spoznati, čemu Rusi napejajo vse sile, da obdrže v rokah to ozemlje. Ravno tako so silni ruski napadi, ki so jih pričeli na cestah severno od Užoka. Od 14. marca dalje bitka ponehjuje. Po došli poročilih smo odbili vse ruske napade in naše čete imajo v posesti črto, ki so si jo osvojile z velikanskimi žrtvami.

Tako tudi poročajo, naši v teh bojih vjamejo mnogo Rusov.

Bitka južno od Dnjestra traja dalje.

Rusi so z močnimi silami poizkušali v višinah vzhodno od Ottynije (na pol pota od Kolomeje v Stanislav) prodreti v smeri proti Kolomeji, pa smo jih v večdnevni srđitih bojih z velikimi izgubami za sovražnika vrgli nazaj. Ko je dobil nadaljnja ojačenja, je sovražnik še enkrat nastopil na teh višinah, napadal v strnjanih množicah tekom popoldneva trikrat na še tam se nahajajoče sile in imel zopet težke izgube. Pešpolk »General Danko« št. 53 je junasko vzdržal ponovne naskoke sovražnih sil, ki so bile v premoči. Vsi napadi so bili krvavo odbiti.

Med Nemci in Rusi.

Nemci prodirajo sedaj nekam čudno tiho in gotovo od 3 strani proti Varšavi. Na severno vzhodni strani že oblegajo trdnjavo Osvojec, dalje proti zapadu hočejo zopet vzeti Prašniš in od zapada tudi rinejo naprej.

Slike iz vojske.

Umirajoči francoski častnik svoji sestrici. Solnce je zatonilo nad krvavim bojiščem. Bojni grom se je pomaknil proti zahodu. Na širni francoski poljani sredi med mrlji leži mlad in zal poročnik francoskega luzarskega polka št. 14. Z glavo je naslonjen na drevo, katerega granate niso izruvale. Oče ima zaprte. Iz njegovih prs teče curkoma kri. Zraven njega stoji njegov zvesti konj, sklanja glavo nad mrtvim gospodarjem in rezgeta, da se sliši daleč na okrog, kakor bi hotel klicati na pomoč. Pride nemška patrolja. V rokah je držal mrtvi poročnik sličico mladega dekleta. Kdor je primerjal sličico z mrtvim poročnikom, je iz potez na obrazu spoznal takoj, da drži v rokah sliko svoje sestre. V žepu poročnika so pa našli pisemce. Nemški častnik je v slabi mračni svetlobi fotografiral njega in konja, da bi priložil pismu na sestro poročnika kot zadnji spomin še tudi sliko. Pismo mrtvega poročnika se glasi:

»Ne smeš postati žalostna, toda jaz slutim, da ne bom nikoli več videl ne tebe in ne naše Bretanje! (Francoska severna pokrajina.) Čisto za gotovo slutim, da me čaka smrt danes ali jutri. Če bi tebe ne bilo, Marjetica, bi rad umrl. Toda misel nate mi je že izpočetka vojske zbuljala žalost. Če bi bila nekoliko starejša, če bi imela vsaj še kaj sestra ali bližnjih sorodnikov, pa tako sama cvetlica ob grobu staršev; če mislim na to, mi hoče počiti srce. In vendar, ljuba sestra, ne izgubi poguma! Zate je dobro preskrbljeno. Gospod župnik, kateremu sem te izročil in te danes še enkrat izročam, bo tvoj očetovski varih. Ostani pridna, ljuba Marjetica. Ne hodi v velika me-

sta. Ostani zvesta naši ljubi majhni vasici. Ogibaj se vsega, kar bi bilo nevarno za tvojo vero in nedolžnost. In ko boš dorasla in se boš hotela poročiti, preudari, ali dotični mož kaj moli, preskušaj, če je pošten. Ne izroči se vsakemu, ki bi prišel pote. Le najboljši bo zate dober ženin. Ne pozabi name! Ne vem nič, kje bo moj grob. Mogoče ne daleč od tod med gričevjem Argonov. Ker ne boš mogla nikoli krasiti mojega groba, ozaljšaj grob najinih staršev na cerkvenem pokopališču naše vasice. Vsaka cvetlica, ki jo boš vsadila na njihov grob, bo tudi zame cvetela. Moli za mojo ubogo dušo. Ko bom prišel k očetu in materi, jima bom izročil mnogo pozdravov od tebe, ljuba sestra, in jim bom pripovedoval, kako dobra in pridna si ti. Ne bodi potrta! Tvoj angel varih bo tvoj spremljevalec. Govori z njim. On mi bo sporočil tvoje ljube besede. Življenje je kratko. Prišel bo dan, ko nas boš obiskala tam gori, da ostaneš pri nas, za vedno, za vselej. Spoštuj Boga in ljubi Francijo! V duhu poljubljam tvoje čelo. Ostani zdrava in pozdravi Bretanjo in ljubo zeleno morje! Tvoj za Francijo umirajoči Henrik.»

Tolažba ob smrti. V holandskem »Maasbode« št. 12.409, poroča nekdo o smrti častnika-Poljaka to-le zanimivost:

»Včeraj sem moral s petorico vojakov na patroljo. Tiho smo polegali krog šume, ko naenkrat zapazimo dva nemška vojaka in enega častnika, ki so ob svitu električne žarnice pregledovali zemljevid. Preden sem mogel kaj zapovedati, skočijo moji vojaki pokonci in v nekaj minutah je bila sovražnikova trojica na tleh. Mala svetilka je ležala poleg njih ter razsvetljevala strašni prizor. Oba vojaka sta bila mrtva. Častniku pa je iz treh globokih ran na prsih vrela kri ter namakala

temnomodro uniformo. S težavo je izgovoril nekaj besedi, ki jih nisem umel; nato zbere zadnje sile ter zakliče »Polac catholic« — katoliški Poljak, zraven pa skuša izvleči iz žepa molek in svetinjico blažene Device Marije. Ob tem pogledu me mine vse nasprotstvo. Svoje ljudi pošljem naprej, poklekнем poleg častnika, mu dam spoznati, da sem iste vere in da mi želim olajšati zadnje minute. Zdi se, da me je umel. Zahvalno me pogleda in dvigne kvišku svoj molek. Molil sem zanj, on mi je pa s slabim glasom odgovarjal po nemško. Nato poljubi križec in ga dá meni. Poljubim ga tudi jaz; častnik je bil ves srečen.

Moral sem za svojimi ljudmi. Molek mi položim zopet v roke ter se poslovim globoko ginjen; on me spremlja s hvaležnim pogledom, potem pa zapre oči. Ko sem drugo jutro zopet šel mimo, je bil mrtev, a na licih mu je odsevala tolažba in mir.

V blatu in snegu in med ognjem granat vedno dobre volje. V »Slovencu« beremo: Mlad slovenski častnik — prej praporščak, sedaj poročnik — piše svojim staršem v Ljubljano v čistem, nepotvorjenem mladeniškem narečju, kako in kaj se mu godi na bojišču. Njegovi skrbni mamiči pa se ta način pisanja menda ne zdi povsem pomirljiv, zato ga opominja na verske dolžnosti. Da je pa njen sin skoz in skoz vrl dečko, lahko vsak spozna iz naslednjih vrstic, ki jih posnamemo iz njegovih dopisnic:

22. januarja. Kakor čujemo, bomo jutrišnjem šli naprej, ker se Rusi umikajo. Potem utegnem za nekaj dni prenehati s pisanjem, a drugače Vam pišem ob vsaki najmanjši priložnosti. Z M. se dobro drži. Kar se tiče mojih verskih reči, jih opravljam, dasi nimam navade pisariti o

tem. Teško mi je, ko mi vedno pišete, kako drugi ganljivo in ne vem še kako pišejo. Saj me vendar poznate, da sem robata, a poštena duša, ki uganja šale do zadnjega. Zakaj bi jih ne, ko je tako povsodi in vedno vse resno? Srečni tisti, ki so sedaj lepo doma pod streho, mi smo pa v blatu in snegu po cele noči zunaj, tudi v najhujših snežnih viharjih. Pa sem kljub temu še vedno stari, ki se ne da kar tako »okol doprinese«. Samo Bog daj, da bi se srečno vrnil domov. Tu se človek le nauči ceniti vsako najmanjšo stvarico in prav uporabiti vsako »bigelco (vžigalico)«.

8. febr. Mraz je precejšen. Zdrav sem bolj nego sicer. Enkrat sem bil pač malo bolan. Brado imam že precej veliko. Ponoči sem pobijal, davil in žgal uši, potem sem se pa namazal z mazilom. Za par dni bo mir. — Še pri menaži padajo okoli nas granate. Naj le, samo da se v nas ne zaletavajo, ker so huje kot uši. Če me Bog do konca obvaruje vsake smole, bo vse dobro.

23. februarja. Pišem v brlogu strelskih jarkov v raziranih Karpatih. Tu se cedi voda in blato, torej ravno narobe kakor v deveti deželi. Mraz je ponehal. Rekviriramo pa v vasi pod nami mleko, kisló zelje, jajca (po 10 vin.). Kmetje radi dajejo, posebno za tobak in kruh. Včasih se malo sklofutamo, da ni preveč dolgčas. »Vse zbout!« Za podlago pri pisanju mi služi pokrov menažne skodelice. Kuhati sem se navadil več stvari brez snega! Godi se pa nam imenitno, in če mi Bog da srečno učakati konca, grem drugo leto na letovišče v te brloge, ki so včasih prav lepi in prijetni. Majhen ogenj, krompir ali kava vre, godbo pa oskrbujejo strojne puške z basom težkih havbic. Prav lepo je. Vsem prizrčne pozdrave!

Sedaj je vse to še v razvitku. Morda je ta načrt samo manever Hindenburgov. Do odločilne bitke še ni prišlo.

Srbija.

Na Srbskem so začeli na novo predstavljati svoje čete. Železnice so za nekaj dni ustavile promet. — Srbi so upali, da dobijo preko Soluna na pomoč 200.000 francosko-angelskih čet, Grška pa da bo poslala čete proti Turku. Sedaj pa je Grška vse pustila na cedilu, ker noče še vojske.

Bolezni v Srbiji so velike. Do 15.000 srbskih vojakov je bolnih v bolnišnicah. V Valjevu umre 1300 ljudi na teden vsled pegastega legarja. — Naši aeroplani so metali bombe na Cetinje in Bar ter potopili kraljevo barko.

Na Francoskem.

V Vogezih in Šampanji so Francozi na celi črti začeli z napadi. Boji so bili odbiti.

V teh bojih, ki so bili zelo krvavi so Nemci Francoze odbili. Boji se sedaj zopet nadaljujejo z vso silo. Francozi so Garibaldinske prostovoljce poslali domov v Italijo. Bajce je to v zvezi z ital. politikom.

Na morju.

Na morju se je potopil na novo en nemški podmorski čoln »U 12«. Vseh angleških parnikov potopljenih 171. Veliko preglavice povzročajo Angležem nemška lahka križarska »Eitel Friderich«, ki strši po Atlantskem morju. Potopila je že več ladij, med njimi tudi 1 ameriško. Angleži jo iščejo, a ne najdejo. Bajce je pobarvana na eni strani z belo na drugi s črno barvo. Če angleška bojna ladja išče črne ladje in vidi belo stran nemške, gre naprej.

Boj za Carigrad.

Sedaj nihče ne ve, pri čem je. Turki pravijo, da so Angleže popolnoma odbili,

Politične vesti.

Avstrija pri Vatikanu. Avstrijska vlada je v Vatikanu pri sv. Očetu vložila protest, ker so Rusi v Galiciji zaprli 4 katoliške škofo in silijo prebivalce, naj prestopijo v pravoslavje.

Italijanski državni zbor zboruje te dni. Sklenil je omejiti svobodo časopisja in uvesti cenzuro (kakor je pri nas).

— Več nam iz Italije ni znano, da bi poročali.

Na Grškem je novi minister zbornico poslal domov. Najbrže bodo nove volitve. Položaj je nevaren, posebno za kralja, na katerega so poskušali že napad.

Na Kitajskem se homatije niso še končale. Japonci zahtevajo, da mu Kitajska da to in ono. Amerika pravi, da se to ne sme zgoditi. Juanšikaj, vladar Kitajske, bi ustregel Japonski, ker se ne more braniti; a se boji ljudstva. To pa je proti Japonski. Sedaj še Rusi Japonce svare, naj ne zahtevajo preveč.

Na Portugalskem je upor proti vojaški vladi. Uporniki so oklicali na severu lastno republiko.

V Mehiki pa do miru doslej še sploh ni prišlo. Če se reče: »V Mehiki je po navadi«, se to pravi: »V Mehiki se koljejo ropajo dalje«.

Kmet in živež.

Celovski »Mir« piše: Tako ne moremo na deželi živeti! Sledeče vrste smo prejeli z dežele in jim dajemo prostora, ker je vladi pač gotovo na tem ležeče, da izve, kakšno razpoloženje da je med kmeti. Krušno žito in moka sta po uradnih komisijah cenjena. Namen te cenitve ni popolnoma jasen. Nekateri trdijo, da bo oboje prevzela država za vojaštvo; drugi so zopet mnenja, da velja ta cenitev za preskrbo civilnega prebivalstva na podlagi izobilja in pomanjkanja krušnega žita pri posameznih slojih in vrstah ljudstva. A bodisi to kakor hoče; povedati pa moramo z vsem povdankom in na ves glas, da človek, na deželi, in niti na pol odraščeni otrok, pri 240 gramih moke na dan ne more živeti. V mestih, kjer je glavna hrana prebivalstva meso, tam morejo ljudje pri nekotikem zdržanju izhajati s tako množino moke na dan; a na deželi, kjer ljudje po veliki večini živijo samo od močnih jedi in poznajo meso samo od nedeljah in praznikih in kvečjemu tu in tam tudi v četrtkih in še tedaj ne brez moke, za smrt preveč, za življenje premalo, za lakoto pa ravno dosti. Večina ljudi na deželi niti ne ve, kakšna množina moke da je 240 gramov, ker družinske tehtnice so pri kmetih

še zelo redka prikazen. Za junaka, ki je zlezal v prve hlače in napravil z dobrim uspehom prvo orožno vajo z žlico, zdostuje 240 gramov moke na dan; in tudi pri kriminalistih je mogoče ta račun pravilen. A pošten, delaven kmet, obrtnik in delavec na deželi, potrebne vsaj štirikrat toliko moke na dan, ako hoče ostati kos svojim opravkom. Tako pa, kakor določa zakon, ne moremo na deželi živeti. Od živine preskrbljeni so pri popisu žita samo konji z ovsom; ti nam bodo pa pri obdelovanju našega polja zelo manjkali, ker jih bo v vigradi še manj kot jih je danes. Za drugo živino — govedo, svinje, perutnino, ovce in koze — močnata krmila niso dovoljena, oziroma zanje ni preskrbljeno. Ta krmila so tudi neznosno draga, ker stanejo navadni otrobi n. pr. na Dunaju 31 do 32 K, ječmenovi celo 37 K sto kil. Tudi način, po katerem so cenile komisije in popisovalce žito, ne odgovarja razmeram, ker ena in ista vrsta žita ne tehta v vsakem kraju enako veliko. Komisijam je bila predpisana kot podlaga popisa teža žita; mikmetje pa imamo za podlago v domači rabi le množino žita. To nasprotje provzroči lahko med ljudstvom še hujše pomanjkanje žita in moke, ako vlada po svojem računu in svojih določilih žito in moko zapleni ali rekvirira. Samo seno in slama pa nikakor ne zadostujeta za uspešno živinorejo.

Novice.

Novo molitve za mir po celem svetu. Na željo mnogih verskih družb je papežev tajnik kardinal Gaspari 15. t. m. izdal dekret, da se dne 21. marca po vseh cerkvah Evrope ponovi papeževa molitev za mir. Ta dan je bil prvotno določen za molitev izvenevropskih dežel. Zdaj bo molila na en dan celi svet. Z molitvijo so združeni posebni odpustki.

Kdor ne verjame, da je treba plačati naročnino, mu tem potem še enkrat naznanjamo, da bomo list začetkom aprila ustavili vsem, ki za letos še niso obnovili naročnine. Prisiljeni smo to storiti tudi v interesu onih, ki so list pošteno plačali. Nikakor ne gre, da večina list plača naprej, drugi pa se ne zmenijo za svojo dolžnost. Pri marsikomu je seveda kriva pozabljenost. A gorje nam, če bi mu mi enkrat n. pr. »pozabili« poslali list. Listi imajo v teh vojskih časih že itak težko stališče. Naj bi saj naročniki upoštevali to in list podpisali. Komur je kaj na tem, da katoliško narodno časopisje ne bo trpelo škode, ta bo naročnino še ta mesec poravnal!

Nevarno je obolet v Hrušici pri Podgradu v Istri preč. monsignor Anton vitez Pogač, župnik-dekan v Hrušici. Og. duhovnim sobratom se priporoča v molitev!

Umrli je v Ravnici 35-letni Avguštin Belingar. Pobrala ga je sušica. Svoj čas je napravil kmetijsko šolo in bil več časa oskrbnik pri uršulinkah v Gorici. Poročen ni bil. Bil je blag in pošten značaj. Naj počiva v miru! Preostalim, posebno pa očetu, naše sožalje!

V Gorici je umrla gospa Jožefa Budau vdov. pok. okr. šol. nadzornika. Pokopali so jo v Št. Andrežu. — V Gorici je umrl ravnatelj c. kr. obrtne šole v pok. Karl Avgust vitez Ribič. — Umrli je tudi v Gorici bivši vinotržec Makuc.

Misijonarji na Gradu prirede na praznik Matere Božje 25. marca popoldne od 2. in pol do 3. in pol javno čiščenje sv. Rešnjega Telesa. Namen čiščenja je, izprositi primorskim vojakom srečo in tolažbo, njih družinam pa mir in potrpežljivo vdanost v namene božje. Po čiščenju je ob 3. in pol pridiga in potem pete liturgije Matere Božje.

V petek 26. marca je praznik žalostne Matere Božje, drugi glavni praznik na Gradu. Ob 5. in pol je ta dan pridiga, nato sveta maša pred izpostavljenim Najsvetejšim. Zadnja maša je ob 8. uri. Popoldne je ob 6. in pol sv. blagoslov.

Pravico javnosti je te dni zopet podelilo c. kr. učno ministerstvo dekliskemu liceju čč. šolskih sester De Notre Dame v Gorici in sicer za tri leta. S pravico javnosti je licej dobil tudi za ravnatoliko časa pravico obdržavati v najvišjem razredu zrelostne izpite ter izdajati državnoveljavna spričevala. —

Slovesna zadušnica po Mariji Tereziji grofici Chambord, ki počiva v grobišču na Kostanjevici, se bo vršila 24. t. m. ob 8h na Kostanjevici.

Za potujčenje slovenskih dežel se dela naprej! Mariborska »Straža« poroča: »Grazer Tagblatt« priobčuje seznam občin in večjih darovalcev za Schulverein... Ako smejo Nemci v teh resnih časih javno pozivati svoje rojake, naj darujejo za Schulverein in Südmarko, bo pač tudi na mestu, ako opozorimo Slovence in Slovenke, da se spominjajo našega narodnoobrambnega društva — »Slovenske Straže« v Ljubljani.

Slovenski stotnik odlikovan. Danes teden se je v bolnišnici usmiljenih bratov vršila redka slovesnost. Ondi leži ranjen 32letni stotnik 17. pešpolka Slavomir Verhunc, rodom iz Ljubljane, ki se je udeležil hudih bojev v Srbiji. Ondi je bil težko ranjen na nogi. Sedaj leži pri usmiljenih bratih v Gorici. Za svoje junaštvo je dobil vojaški zaslužni križec z vojno dekoracijo, ki so mu ga v četrtak slovesno pripeli. Slavnosti so se udeležili: Orožniški major Crevato, major grof Dubsky, nadporočnik Cvahte, še nekaj častnikov in prijor usmiljenih bratov p. Longin Horák. Major Crevato mu je pripel križec z govorom, v katerem je slavil zasluge hrabrega častnika, in zaključil svoj govor s trikratnim »Živio« na cesarja.

Dvakrat odlikovan Goričan. Major Avgust Planišček iz Gorice je bil za svoj hrabrost že dvakrat odlikovan. Prvič je bil odlikovan meseca novembra z zlatim zaslužnim križcem z vojno dekoracijo. Sedaj pa mu je cesar podelil za njegovo junaštvo viteški red železne krone z vojno dekoracijo.

Slovenska nabiralnica v Gorici (Gospiska ul. 6. nujno prosi, naj bi se vsi darovi, ki jih nameni občinstvo za vojake, darovali potom nje. Na ta način se omogoči, da je nabiranje enotnejše ter posebno, da denar ostane v deželi. V šolah ponekod nabirajo v nabiralnikih male prispevke po vinarjih. Sčasoma se vendar nekaj nabere. In več takih nabiralnikov da že precejšnjo vsoto. Če se vsa ta požrtvovalnost osredotoči v eno smer, mnogo zaleže. Nabiralnica v Gospiski ulici 6 sedaj skrbi tudi za ranjene vojake s tem, da jim dvakrat na teden preskrbi dobro južino in druge podobne priboljške. Naj bi nihče ne prezrl teh vrstic!

Oseba vest. Namestništevni kancelist Teodor Skokan na okr. glavarstvu v Trzinu je premeščen k namest. predsedništvu v Trst.

Iz ruskega vjetništva sta pisala: Iz Vrtošina Franc Ušaj št. 80 in Franc L. o z a r št. 38. Prvi vošči novo leto, drugi pa božične praznike. Sta v Sibiriji (Tomsk), kjer pravita, da je tudi mnogo drugih Vipavcev.

Zopet se je oglašil »mrtvi«. Po šestih mesecih se je oglašil iz ruskega vjetništva Albin Pintar iz Št. Ferjana. Pismo, datirano 27. 12. 1914, došlo je domov 16. t. m., rabilo je torej 80 dni. Imeli so ga za mrtvega, ker je eden naših pisal, da je postavil na njegov grob v Galiciji križ in molil za nj. Radi tega smo imeli po njem mašo zadušnico. Mislite si lahko veselje, ki je prešinjalo njegove starše, brate in sestre, ko je prinesel »sv. Hilarij« pismo iz daljne Sibirije, da njih ljubljani Albin še živi zdrav in vesel. Pa tudi vsi Št. Ferjanci se vsele z ugledno družino Jakcevo.

Ogenj. Pretečeno nedeljo zjutraj ob 4. sta pogorela v vasi Podbrdo-Deskle 2 hleva z vso krmo in v teh se nahajajočim gospodarskim orodjem. Kdo je zažgal, dozdaj ni znano. Če niso bili na klic zvozna prišli sosede pomagat gasiti, bi bil ogenj vsem peterim gospodarjem njih poslopja upepelil. Gospodarja sta imela poslopja zavarovana, pa škode imata gotovo več, kakor pa bosta zavarovalnine dobila.

Darujte za vojake gorske čevlje! Nabiralnica darov vojno oskrbovalnega urada za slovenski del dežele v Gorici (Gospiska ulica 6) se zopet obrača na slovensko javnost z iskreno prošnjo. Našim vojakom, posebno onim, ki se bore v goratskem karkatskem ozelju, primanjkuje gorskih čevljev. Zato se je c. in kr. vojno oskrbovalni urad obrnil tudi na našo nabiralnico, naj bi zbirala gorske čevlje, tudi že nošene, da se pošljejo našim vojakom na fronto.

Uljudno prosimo, zbirajte po možnosti take gorske čevlje in jih pošiljajte na podpisano slovensko nabiralnico.

V imenu naših vojakov že v naprej pristrčna hvala!

Ohranimo bodočim časom spomin junakov naših dni. Bivši vojni minister pl. Schoenaich in feldcajmojster pl. Hoffmann objavljata oklic, ki poziva vse rodoljube, naj po vojni povsod na rotovžih ali cerkvah napravimo spominske plošče našim padlim vojakom. — Število žrtv v tej vojni je toliko in prizadete so vse občine in župnije v toliki meri, da ne zadostuje več, če se postavi spomenik v glavnem mestu, pri nas v Gorici. Ko beremo tu imena junakov na spominskih ploščah pri glavni fari, ne vemo, odkod so in čegavi sinovi, tu so takorekoč pozabljeni, v domači cerkvi se jih pa ne bo pozabilo, in ljudstvo se bo ob njihovem junaštvu navduševalo in o njih s ponosom govorilo stoletja naprej. Zato pozivljamo vse rodoljube, pred vsem gospode dušne pastirje, naj takoj začnejo z nabiranjem doneskov v vsaki fari, naj se takoj poišče primeren prostor v cerkvi in določi pri-

merna oblika spomenika. Kjer je mogoče zbrati več sredstev, naj se napravi lepši spomenik, kjer ni denarja, naj se napravi preprosto znamenje. Koder je mogoče, naj bi se napravili spomeniki umetniške vrednosti. Rodoljubje in domoljubje zahtevata od nas, da se ta lepa misel povsod brez izjeme izvede.

Pogreša se Alojz Leban, vojak pri 27. črn. voj. polku na srbskem bojišču; doma je iz Črnič, pa ni glasu o njem že 5 mesecev. Morebitno pojasnilo naj se blagovoli poslati njegovi sestri Ivani Črnigoj, p. Lokavec pri Ajdovščini.

Smrt vipavskega rojaka v ruskem vjetništvu. Deželna bolnišnica v Počinkah, gubernija Nižnji Novgorod v Rusiji, je potom »Rdečega križa« naznanila županemu uradu v Sv. Križu na Vipavskem, da je ondi umrl na legarju vojni vjetnik Ivan Krečič iz Malih Žabljic. Pokojnik je bil doma iz Vrhpolj pri Vipavi in priženjen v Male Žabljice.

Razmere v Ameriki. Naš rojak in naročnik M. Ortar nam piše iz Reliance W. 19. II.: Po Evropi divja vojska, tu v Ameriki pa je industrijska kriza in polno stavk. Nismo dosti na boljšem ko pa vi doma. V naši naselbini imamo 4 premo-govnike, delamo pa samo v enem, in še v tem le 3 do 4 dni na teden. Ostali trije pa so zaprti za nedoločen čas. Zato imamo časa dovolj, prebirati razne liste, ki nam jih tu ne manjka. Žalibog pa so skoro vsi po večini protikatoliški, izvzemši dveh. Sedaj pozdravljam vse znanice in prijatelje v domovini!

Poročilo o zgradbi novih prostorov okrajne bolnišnice blagajne v Gorici. Okr. bol. blagajna nam poroča: Prejšnji prostori, kjer so se nahajali uradi in ambulanca okrajne bolnišnice blagajne, vsled zmior večjega razvoja blagajne in iz zdravstvenih ozirov toliko za člane kolikor za uradnike in zdravnike niso že od zdavnaj več odgovarjali zahtevam članov in enemu zavodu, ki mora biti vodjen z zdravno razsodnostjo in modernim naziranjem. Načelstvo blagajne, sestavljeno iz 6. članov izvoljenih od delavske stranke in 3. članov izvoljenih od slovenskih delodajalcev, je uvidelo potrebo novih prostorov ter je že leta 1913 enoglasno sklenilo zgraditi lastno hišo, kamor naj se namestijo novi uradni prostori in ambulance, na način, da isti bodo odgovarjali ne samo sedanjim zahtevam, marveč tudi za poznejši čas, ko bo stopil v veljavo projektirani novi širši zakon zavarovanja za slučaj bolezn. V ta namen so se preračunili stroški na K 150.000.

Skupni potrošek znaša pa kron 147 tisoč 819.79 h, kateremu pridejo še stroški za ograjno ozidje, katerega načrt je že dovršen, tako, da bo celokupni potrošek dosegel prvotno preračunjeno svoto K 150.000. Tu treba še omeniti, da polovica zemljišča, katerega stroški nakupa se nahajajo v celoti vračunjeni v gornjem oznanilu, je na razpolago za zgradbo drugega poslopja, če se bo blagajni zdelo sčasoma isto izkoriščati v ta namen.

Od zneska 150.000.— kron — strošek stavbe — več nego 70.000.— kron (med katerimi pa ni všteti približna svota 7000 kron izdana za opravilo in porastek inventarja) se je vzelo od imajočih prebitkov v letih 1910—1914; ostalih 80.000 kron vzetih na posojilo, pa so krite s svoto 78.000 kron, ki so jo prejšnje uprave založile v vrednostne papirje avstr. rente po 4%, katerih vsled neugodnih razmer ni bilo mogoče realizirati.

Dijaški potrjeni naborniki so se večičaj okrog poldne zbrali na Travniku odkritih glav zapeli »Lieto našo domovino«. Nato so med petjem domoljubnih pesmi odkorakali na Katarinijev trg, kjer so zapeli še »Kje dom je moj?« in »Hej Slovene!« Nato so se fantje mirno razšli. Bilo jih je teh mladih junakov iz srednjih šol goriških 70—80.

Za preskrbo goriške dežele z živili je imela 10. t. m. takozvana aprovizacijska komisija na dež. odboru zopet sejo. Dež. glavar je poročal, da je za nakup živil dosegel posojilo 900.000 K ter kupil v Budimpešti 300 vagonov koruze. Zvišala se je cena živilom ter razpravljalo o nakupu testenin iz Italije.

Novo maksimalne cene so stopile pri nas v veljavo 10. t. m. Določeno je: pšenična moka št. 0 kg 88 v, št. 1 86 v, moka za kuho 78 v, moka za kruh 60 v, 61 v, 57 v; sirkova moka 46 v kg; kruh 56 v kg, testenina 1 K 28 v kg; goveje meso zadnji deli 2 K 60 v, sprednji deli 2 K 20 v, krompir 16 v; fižol 96, 88 v kg; sladkor 92, 96 v kg; mleko 28 v liter, sol 28 v kg.

Roparski napad. Cingerle Anton, 31-letni delavec iz Vitovlj je bil te dni napaden od treh neznanih oseb. Vrgli so ga na tla in ga težko ranili v spodnji del života ter mu odvzeli denarnico, v kateri je imel

40 K. Zdravi se v bolnišnici usmiljenih bratov. O napadalcih dosedaj ni še nobenega sledu.

Paša v državnih gozdih. — Uradno poročajo: Prepoved o pitanju živine z žitom odteguje znaten del živil pitanju živine; ker se je omejilo klanje mlade živine in telet, se mora poskrbeti, da se razširi paša. Poljedelsko ministerstvo je zato naročilo vsem gozdarskim ravnateljstvom, kakor tudi ravnateljstvu grškega pravoslavne verskega zaklada, naj se leta 1915. dovoli paša na vseh primerljivih pašnikih gozdov, ki so last države ali gozdnih zakladov, v kolikor bi paša bistveno ne škodovala gozdarstvu.

Nabrežinska postaja in še marsikaj. Iz Nabrežine smo dobili že mnogo dopisov o naravnost neverjetnih razmerah, ki vladajo ondaj. Nismo izprva mogli priobčiti, ker se nam je zdelo naravnost neverjetno. Toda poročila so tako zanesljiva, da ni nobenega dvoma. Pret. tedne enkrat je malo pred odhodom vlaka je neki uslužbenec odprl vrata od vagona in potegnil ven vrečo kave. K sreči so ga pravočasno zalotili in zaprli. — Nekdo je odposlal z nabrežinske postaje sodček vina. Sodček pa so tu dvakrat navrtali, precej vinčka popili in zabili zopet s klini. — Kaj delajo predstojniki, da nič ne ukrenejo proti vedno se množočim pritožbam? Kaj misli okr. glavarstvo v Sezani? Saj je menda poučeno. In kaj meni socialistična organizacija, katere člani so ti ljudje, saj deloma? V interesu delavske časti je, da se taki ljudje tudi v organizacijah, če so tudi rdeče, onemogočijo. Pometati bo treba mnogo, mnogo. Še nekaj vzgledov!

Nekdo je izgubil uro z zlato verižico. Našel jo je nekdo drugi, ki si je vesel mel roke in jo šel zastavit na Mont v Trst. Toda tam službujoči Titz opazi zlato verižico in na svoje vprašanje izve iz Nabrežine, kdo je pravi njen gospodar. »Poštenje najditelj, gorjanski socialist, je lepo urico in verižico vrnil, sam pa šel sedet.

Tudi o napadih in pretepih nam poročajo. Naj bi se oblasti z vsjo odločnostjo zganile, da bo tega divjanja konec.

Trg sv. Jelerja pret. terek se je vršil ob najlepšem vremenu. Z ozirom na razmere je bilo še precej ljudstva v Gorici. Vmes pa še petje mladih nabornikov!

Grozna nesreča v tržiški ladjedelnici. V petek ob pol petih popoldne se je zgodila v Trziči grozna nesreča. Kapitan Franc Haglič, njegov sin, strojnik Fr. Haglič mlajši in kurjač Avstro-Amerikane Gregor Drazenovič so pripravljali jadrnico »Aquila« tvrdke Vidulich in dr. za odhod. Jadrnica je imela Dieslov motor na bencin. Ko je bilo vse v redu in bi imel motor začeti delovati, je iz neznanega vzroka počila takozvana zračna bomba, po kateri se dovajajo bencin v motor, ogenj se je razširil na zalogo bencina in vse je bilo naenkrat v plamenu, motor, pa seveda v kosih. Gasilci, ki so takoj prišli na pomoč, so rešili kapitana Hagliča, ki pa je gobil težke opekline in bo menda izgubil eno oko. Njegov sin Fran Haglič mlajši bi se bil kmalu tudi rešil. Gasilci so mu vrgli v strojišče vrvi, za katero se je prijel, in potegnili so ga že do odprtine na krovu, ko je izgubil zavest. Neki gasilec ga je sicer zgrabil za rokav, a ker je bilo vse od eksplozije mokro in blatno, mu je nesrečni mladenič zopet zdrknul iz rok. Njega in Drazenoviča so našli mrtva, ožgana, da jih ni bilo izpoznati. Drazenoviča je menda ubil kos motorja, kakor je soditi po poškodbah na glavi. Kapitana Hagliča so prepeljali v tržiško bolnišnico, kjer se bori s smrtjo.

»Mrtvi« prišel trkat na okno svoje žene. Po listih in po ustnem izročilu kroži ta le dogodbica: Mož je šel na bojišče in dolgo časa ni bilo nobenega glasu o njem. Slednjič je prišel glas, za ubogo kmečko ženo strašen glas, da je mož padel... Zalovala je in verjela, da počiva oni v krvavi zemlji v Galiciji. Mašo so brali za njim, v domači hiši so jokali in tugovali. Čas teče... Neko noč potrka nekdo na okno. Kdo je? Ker le trka, gre prestrašena žena k oknu, oglasi se mož, prav njegov glas je. Prestraši se žena in začne kričati: pusti me! pusti me! smo že brali mašo za teboj, — zaprla je okno in se v solzah topila vsa noč. »Mrtvi« je nato šel obupan po vasi in sreča obč. stražnika ter ga ogovori. Bilo pa je ravno proti polnoči, ura duhov. Ubogi stražnik je vztrepetal. Lasje so mu stali »v pozoru« na glavi. Slednjič se ojnaci in potiplje za vojaški plašč. »Duhovi ne nosijo tako grobih plaščev,« se je tolažil ubogi stražnik. Morda je vendar le pravi, živi sosed in ne njegov duh. Naposled je »mrlič« vendar le prepričal stražnika, da je živ. Pri županu ga tudi niso hoteli poznati, češ da tisti s takim imenom je mrtev... Drugi dan seveda je bilo veselje, ker je on vstal od smrti. —

Ta in podobna govorica kroži po deželi. Ali se je to zgodilo na Krasu, Vipavskem ali v Furlaniji, nismo mogli doznati, vendar to ni nič čudnega. Kaj takega se bo gotovo še primerilo in mnogo »mrtvih« se bo še vrnilo.

Nesreča z vžigalicami. 5-letno dekletce Roza Pičinjak v Trziči, rojena v Št. Ivanu, se je igrala v postelji z vžigalicami. Ko je tako prižigala vžigalice, se je vnela slavnica in dekletce je kmalu bilo vse v plamenih. Na njeno silno vpitje so prihiteli domači in ogenj zadušili. Zelo opečeno dekletce so peljali v bolnišnico, kjer pa je umrla.

Nesreča z motornim kolesom. Na cesti, ki pelje iz Gradiške proti Zagradu se je zgodila v četrtek proti večeru nesreča, ki pa ni imela hudih posledic. Vsled slabe ceste se je neko motorno kolo spodrsnilo in kolesar je padel. Drugi kolesar, ki je vozil tik na njim, ni mogel več kolesa usatviti, je peljal čez ležečega in ga poškodoval na kolenu. K sreči poškodba ni težka. Prvo pomoč je ranjeni kolesar dobil pri sosednji hiši, nato so ga odpeljali z vozom na postajo.

Kako se godi vojnim ujetnikom v Rusiji. »Turkستاني Kurjer« poroča, da v zadnjem času ujeti častniki, ki se nahajajo v Turkestanu, tudi dobivajo plačo, in sicer: častniki do stotnika po 50 rubljev, štabni častniki po 75 rubljev, generali pa po 125 rubljev na mesec. Po guvernerjevem odloku so oproščeni prisilnega dela vsi Malorusi, Čehi, Poljaki, Slovenci, Hrvati in Rumuni in prevzemajo lahko privatne službe. Prepovedano jim je samo, da bi služili kot kuharji, lakaji, izvoščeki, brivci in trgovski pomočniki.

»Svetovne vojske« 10. sešitek je pravkar izšel kot dopolnilo k 9. sešitku, ki je nadaljeval s popisi bojev na jugu, so v 10. sešitku priobčena zanimiva pisma slovenskih vojakov, ki stojijo tam doli nasproti sovražniku. Znanstvena revija »Čas« je v zadnji svoji številki objavila o »Svetovni vojski« priporočilo, v katerem povdarja pomen tega dela zlasti v tem, da zbira »Svetovna vojska« gradivo za delo »Slovenski in svetovna vojska«. Tudi 10. sešitek je nov tak donesek. Na ovitku 10. sešitka je objavljen tudi spored celega dela »Svetovne vojske«. Iz tega sporeda se naročniki lahko prepričajo, da bo delo »Svetovna vojska« v resnici zanimivo in bogato z ozirom na naše slovenske razmere v sedanji vojski. »Svetovna vojska« bo objavila tudi popise bojev med nemškimi, avstrijskimi in japonskimi četami, med Rusi, Turki-Angleži in boje v zraku. Posebno zanimivo se bojo čitala pisma Slovencev, ki se nahajajo v raznih ujetništvi, katera bodo priobčena v enem prihodnjih sešitkov. — 10. sešitku »Svetovne vojske« je bil priložen tudi krasni zemljevid Evrope. »Svetovna vojska« se naroča v Katoliški Bukvarni v Ljubljani; dobiva pa tudi v Knjigarni K. T. D. v Gorici.

Prepovedani pirhi. Mestni svet v Brnu je prepovedal dovoz pirhov v mesto, prepovedal je nadalje barvanje iaje in prodajo pirhov, kakor tudi igre s pirhi leta 1915. Prestopki se kaznujejo z globo do 200 kron.

Mesne cene v Gradcu od 15. do 22. marca so takole določene: kilogram govejega mesa z 19 dg priklade I. vrste ne nad 2 K 64 v, II. vrste ne nad 2 K 48 v, III. vrste ne nad 2 K 32 v; I. vrste brez priklade ne nad 3 K 17 v. Kilogram kravjega mesa mlade živine z 19 dg priklade I. vrste ne nad 2 K 38 v, II. vrste ne nad 2 K 22 v, III. vrste ne nad 2 K 6 v; I. vrste brez priklade ne nad 2 K 86 v.

Potres. Puljska potresna opazovalnica je 15. t. m. ob 10h 46 min. zaznamoval 14 sekund trajajoči potresni sunek. Najmočnejši je bil sunek ob 10h 56 min. 28 sek. Oddaljenost 100 klm. — Na Sp. Štajerskem so tudi čutili potres ob 11h po noči.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Gorici, opozarja, da ima za 5. razred III. drž. loterije še nekaj srečk na razpolago, in sicer stane 1/1 srečka K 200, pol srečke K 100, en četrt srečke K 50 in eno osminko srečke K 25. V 5. razredu je možnost izžrebanja največja, kajti v tem razredu se izžreba 64.000 dobitkov in poleg tega še premija K 700.000. Najenostavnejše naročilo za srečke je z istočasnim nakazilom zneska po poštni nakaznici.

Iz pisem naših junakov.

Pozdrav goriškega Orja iz Bosne.

Goriški Orel Angelj Forčič, sedaj pri 23. dom. p. piše iz Bosne 5. II. 15 našemu uredniku: »Najprvo iskrene pozdrave! Sedaj tu ni posebnih zanimivosti, kakor

so bile o Božiču in Novem letu. Tedaj smo tu ob Savi prepevali božične pesmi pod božičnim drevescem. Škoda, da vam o tem nisem prej poročal. — Tu smo v lepem mestu. Prebivamo v lepi gimnaziji. Ljudstvo je tu bogato in revno. Med bogate štejejo trgovce, državne uslužbence i. t. d. Revnega pa je mnogo več kot pri nas. — Posebno zanimiva je noša tukajšnjih okoličank. Ženske nosijo široka bela krila in kožuhe iz domače obrti. Mohamedanke hodijo s pokritim obrazom od 14. leta naprej. Tudi v mošeje ne smejo turške ženske. Še Turek si mora sezuti opanke, predno vstopi in vedno poljubljuje tla. — Mohamedanski trgovci niso nič posebno čedni ljudje in vojaki ne gredo radi v njih prodajalne in kavarne.

Tu lepo opravljamo svoje verske dolžnosti. Opravili smo že velikonočno spoved. Ob nedeljah gremo k sv. maši. Vsaki dan ob 6h zvečer je blagoslov in ob petkih križev pot. Vojaštvo zelo rado hodi v cerkev, posebno hrvaško. Hrvaščine sem se že dobro naučil, saj v našem polku so večinoma Hrvatje, le kar nas je došlo iz Pole, smo se primešali zraven.

Hvala ljubemu Bogu, da se nam doslej tako dobro godi.

Svoj čas je bil tu stotnik vitez Pogačnik. — Tu je naseljen tudi neki Slovenec iz Kranjske. Ima »Domoljuba« in Mohorjeve knjige. Sem saj deloma med domačimi. Tu je že 2 leti in si je napravil že lepo bogastvo.

Dnevi so topli. Manj mraza nisem užil še nikdar ko letos. Bog pa ve, kako se godi drugim mojim prijateljem! Ali so še zdravi, ali ranjeni. Še enkrat zahvalim Boga, da se mi tako godi.

Srčne pozdrave vsem!

Brezverstvo med našimi vjetniki v Rusiji.

Kaj bo? Kaj bo?

Iz Čistopola, v kazanski guberniji na Ruskem, piše ujetnik Ivan Puntar (dom. p. 27, 16. komp.) v pismu z dne 25. I. t. l.: Preljuba mama!

Že je četrto moje pisanje, a Vaše me ni še ni eno našlo. Tako tudi od nikogar iz preljubne domovine.

Ja — ljuba mama, vse kaže, da se še dolgo ne vidimo. Čas imam na vse misliti; zato sem preštudiral, kako obsejate oziroma obsaditespomladipolje. To pa seveda, če vam bo sploh mogoče. Če ne, dajte v najem ali pa pustite tudi v gmajni. Ako ste jeseni kaj obsejali, tudi prav. Če bi se vam zdelo drugače prav, izpremenite brez skrbi po svoji volji. Tako po mojem vam v olajšavo, da ne bodete v skrb — kako to storiti. Vse njive obsejajte, če so pa količkaj zaraščene, jih ne preorajte. Seveda pa je prvo in glavno vprašanje, če bo imel kdo in s kom orati. Mnogo zidam na mojega strica... sosede, znanca. Obračam se do takih, kjer so ostale cele družine. Le povejte jim, da sem se daleč, daleč v tujini zmisli nanje in jih naprosil za njih dobro srce. Prišel je čas, ko smo prisiljeni prositi in drug drugemu pomagati.

Zaukazujem pa vam — nikakor se ne smete Vi preveč truditi, saj ne morete. Hranite si le svoje zdravje. Ako se še kdaj vrnem zdrav, bom že popravil; ako ne, — naj pa gospoduje On, ki je nad nami. Težko je moje srce, ker slutim, da ste morda sami ostali doma. Končno bi vse še voljno prestal, ako bi me le eno pismo našlo in razjasnilo vse domače razmere, ki se sploh smejo pisati. Noč in dan je moja misel doma in misel, da je pol leta minulo, od nikogar pa duha ne sluha.

Voli ste prodali ali kakega prašiča? Sena, upam, da bo tudi kaj za prodaj. Nikar pa ne prodajte mlade živine!

Gotovo vas bo zanimalo, koliko časa sem v Rusiji in kako živim. Ravnokar bo pet mesecev, ker mora tako biti. Telesno prav dobro živim. Samo dnevisi tako dolgi kot tedni, brez najmanjšega dela. To večno ležanje s hudim domotožjem. Z nami postopajo vse hvale vredno. Če želimo, peljejo nas v mesto na sprehod; če hočemo dušno kaj storiti in želimo v cerkev, peljejo nas v cerkev; peljejo nas v nedeljo in praznike. Vse je po naši veri, samo duhovniki, cerkev in maša je po takozvani pravoslavni veri. Verujejo pa vse, kakor mi. (Razlik je več. Glavna je ta, da so pravoslavni zavrgli papeža! Op.) Kar se tiče jezika, jih sedaj razumemo in z njimi lahko govorimo.

Silno pa sem naveličan svojih tovarišev. Polovica je popolnoma nevernih. Joj, kaki so! Prav gotovo nisem poznal teh ljudi dosedaj. Kaj bo, kaj bo?!

No, hvala Bogu, ni en dan pa nisem bil še dosedaj bolan, čeravno sem bil skoro mesec dni na železnici in čeravno je tu doma strašen mraz. Pač pa smo položili

v grob par tovarišev, in enega sem imel čast celo jaz nesti.

Pismo obširno, gradiva pa še za deset. Končam, ni dovoljeno. Ljubi Bog, da najde še vse zdrave. To je moja največja želja in goreča molitev. Molite pa tudi Vi za skorajšnji mir in srečno mojo vrnitev.

Iskren pozdrav vam, bližnjim in daljnim znancom in prijateljem!

Vaš nepozabni Ivan.

Pisec je preprost kmečki fant, posestnik. Bil je v prvem tečaju »zadružne šole« v Ljubljani.

Pismo iz ruskega vjetništva.

Iz Saratova ob Volgi je pisal domov svojim starišem v Rihenberg Anton Kodrič, brat g. trentarskega kurata Kodriča. Pisal je ravno na Sveti večer, pismo pa je došlo v Rihenberg 12. februarja. Piše, da je bil vjet 21. novembra. Okolnosti, v katerih je bil vjet, je ruska cenzura v pismu črtala. Nato nadaljuje:

»V Lvovu smo bili 2 dni. Tam so zelo dobri ljudje. Nosili so nam čaj, tabak, meso, juho, krompir i. t. d. Dne 30. nov. smo dospeli na rusko zemljo. Potem smo se 2 dni vozili do Kijeva, odtod 2 dni do Moskve, odtod 3 dni dalje v tretje mesto. Ranjen nisem bil — hvala Bogu; pač pa sem hudo obolel. Močno sem se prehladil in premrazil v strelskih jarkih. Bil sem že v 3 bolnišnicah. Sedaj sem že boljši, za kar bodi Bog zahvaljen! Tu ni slabo za nas. Imamo dovolj jesti, kruh je bolj po ceni ko pri nas. — Molite, da bi bil kmalu mir, da se zopet vrnemo v milo domovino. Tu je sedaj zima in mnogo snega, a nam ne stori nič, ker smo na gorkem.«

Kaj je s prorokovanjem na Tolminskem.

Od mladih nog smo slišali važno prerokovanje, ki zadeva sedanje čase in prihodnje, ki sega v sedanjo vojsko in socialno vprašanje. Vsakdo vpraša, od kod je to znano našemu ljudstvu? Sled pelja v Trento do gospoda Franca Lucenbergerja, ki je bil doma iz Gorice iz rodovine pl. Lucenbergerjev. Ta mož je pastiriral v Trenti celih 60 let, od l. 1720 do 1780. O njem je pisatelj Ivan Červ mnogo pisal; bil je jako popularen. Pripoveduje omenjeni pisatelj, da je hotel že Trento zapustiti ali iz Bovca se je vrnil nazaj zaradi nočnih sanj ter ostal tam do smrti. Ljudsko izročilo dodaja še drugi vzrok. Zrastla mu je na nosu tako dolga in tenka bradavica, da jo je vrgel na rame, kedar je šel maševat. Dal je ni odrezati in je z njo v tej samoti umrl.

Temu čudovitemu možu pripisuje ljudstvo na Tolminskem preroškega duha; ali skazalo se je, da je najbrže ta duh došel iz Kranjskega. Letošnji »Dom in Svet« št. 1. je prinesel podobno prerokovanje iz Gorenjskega. Da bi bilo iz Trente na Kranjsko se zaneslo, ni verjetno. Slišalo se je od nekega starejšega delavca to le: »Bil sem na delu v Beli Peči na Kranjskem in kadar je bilo deževno, nam je v baraki nek Kranjec brat preroške bukve, to je vse kar se govori v tem vojskinem času.« To kaže, da se nahajajo med ljudstvom zakotne netiskane knjige. Od kod so prišle niče ne ve.

Na Tolminskem so ljudje mnogo po svoje prikojili in dodali posebno kar zadeva socialno vprašanje. Priobčiti pa v tem času vse to ne dopusti cenzura. Važno je pa med drugim rečeno, da vojska se začne na dolenjih deželah, se bo nadaljevala po gorenjih in za »Pasjim plotom« se konča.

Ljudje se strašijo s takim pripovedovanjem, ko vendar tega treba ni. Saj prihodnost le Bog ve. Tudi se je skazala ničevnost takega prerokovanja l. 1886, ko se je reklo, da bo vpil ves svet gorje in vendar ni bilo nobene sile. Ravno tako je žugalo, ko so se pisale tri osmike in takrat je bilo rečeno da bo vpil ves svet gorje, če ne takrat pa kmalu potem in vendar je od tistega časa poteklo celih 26 let. Takih zakotnih preroških knjig cerkev ni potrdila, in če bi kdo tudi s svojim umom ugibal in sklepal, je vendar lahko še daleč preč, da bi vse natanko zadel, ako mu Bog ne razodene.

Kaj nas še vse čaka, je le Bogu znano, ali prošnja je dopustna, naj nam prikrajša te udarce ter nas reši zažuganega in zasluženega zla. x—y.

Iz naše organizacije.

Cerkno. Slov. kat. izobr. društvo naznanja, da bo imelo svoj redni občni zbor na praznik sv. Jožefa ob 2. in pol uri popoldne v Gospodarskem domu. Ako bi ne bil prvokrat sklepčen, se vrši uro pozneje ob vsakem številu članov.

Trst. Marijina družba uprizori na oltjnih nedeljo popoldne v svojih prostorih Silvin Sardenkovo: »Mater Dolorosa«. Opozarjamo že sedaj sl. občinstvo na to

prekрасno Sardenkovo delo. Marijna družba se ni ustrašila velikih stroškov za nove kulise, da uprizoni dostojno »Mater Doloroso«.

Po svetu.

Kaj je doživel po svetu 14 dečko.

Pavel Gril, rojen leta 1901 v Ljubljani, je bil v vzgoji zanemarjen in kot tak je moral, da se poboljša, v šolo na Rakovnik. 14letni dečko je bil zelo prikupljive zunanosti, videti odprtega čela ter za svojo starost dovolj močne, pač pa prtljivke postave...

Neverjetno bi se zdelo človeku, koliko je ta »mala žaba« že v svoji nežni mladosti doživela, in ker so na razpolago deloma tudi uradni in ne samo privatni podatki, hočemo njegovo burno življenje, ki bo gotovo zanimalo širšo javnost, v kar mogoče kratkih potezah očrtati. Na Rakovniku (salezijanski zavod) dečku ni ugajalo in jo je leta 1913. popihal k svoji materi v Marijino Celie, odkoder je po kratkem oddihu odšel v Trst. Tam so ga prijeli in poslali v zavod nazaj, kjer ga pa ni držalo dolgo in je še istega leta ob priliki neke slavnosti zopet pobegnul na Reko, kjer je dobil delo na ladji »Tatra«. S to ladjo se je pozneje pripeljal v Trst in odšel proti Italiji. Na potu so ga ustavili in dali blizu Tržiča (v Scodovaci) v delo nekemu kmetu, katerega je pa čez mesec dni zopet zapustil in šel v Videm v Italiji, odkoder ga je usoda zanesla v zaželjene Benetke. Tam je sprosil, da je bil sprejet za dela, kakršna pač more opravljati tak čmrl, na nemško ladjo »Schleswig«, s katero je odpotoval v Gruz, Kotor, na Malto, v Mesino, Neapelj, Genova, Nizzò, Montecarlo, v Španjo (Malaga), Algerijo, Gibraltar in zopet nazaj na Španjo, v Plymouth, London, Rotterdam (Holandsko) Bremerhafen in Bremen (Nemško). Na tej ladji je imel mesečno 25 mark in hrano, seveda tudi trdo delo. V Bremenu je »Schleswig« te vrste tiče izkrcala na suho, in čez teden dni se je dečko že »u-dinjal« za isto plačo na nemškem parniku »Helgoland«. S to pasajirsko ladjo je odplul v Ameriko. Takrat je parnik priplul k nesrečnemu slučaju, ko sta neki holandski in nemški parnik »Kaiser Wilhelm II.« trčila skupaj. Nemški parnik je bil tako poškodovan, da so morali z njega vsi potniki, bilo jih je okoli 400, na »Helgoland«, holandski pa le nezatno in je po nesreči plul svojo pot dalje. Ko je »Helgoland« v Ameriki izkrcal potnike in zopet dobil novih, so odpluli na Nemško nazaj. Zupustivši mornarsko življenje, je malj delal štiri dni v Hamburgu, potem pa je blodil deloma se vozil, ter obiskal nemška mesta Hartburg, Bremen, Ostfriesland, Oldenburg in Pillefeld. Tam so ga zaradi beračenja en teden zaprli, potem pa so ga noge zanesle v Pickeburg in Emden. Med potjo se je sešel z nekim pretepaškim nemškim mornarjem. Ko ju je v Emdenu stražnik ustavil, se je mornar, ki je bil močan in velik kakor pirat (morski razbojnik) spustil vanj, ga je vrgel ob tla in mu izbil nekaj zob. S pomočjo došlih stražnikov sta bila oba aretirana in je »pirat« dobil za to štiri mesece »nagrade«, malega Grila pa so pognali iz mesta. Od tam je šel zopet dalje v Draždane, Uhm, kjer je hotel stopiti k nemškemu »Rdečemu križu«, a ga niso sprejeli, pač pa so mu iz usmiljenja dali kot Avstrijcu 25 mark. Od tam je zopet romal, se vozil in hodil v Augsburg, Monakovo, Rosenheim, Kufstein, Vergl, Franzensfeste, zopet nazaj na Bavarsko v Holzkirchen. Tam je v neki kolodvorski restavraciji kupil kence klobase in kruh ter dal zanj 15 pfenigov, in ko mu je za drugo enako naročilo zaračunala natakarija 20 pfenigov, se je mali hrošč začel šopiriti ter končno, ker mu je rekla »Knirps« (prtljivček) vrgel v njo kozarec. Zaradi tega je prišel v roke varnostni oblasti, ki ga je poslala v Missbach, od tam na avstrijsko mejo, odkoder je bil pritiran v svojo domovino. Na Rakovnik ga prav nič ne mika in tudi ne pride, pač bi se šel pa rad učiti kakega rokodelstva, ker skusil je mnogo dobrega, a še več hudega, kar ga je dovedlo do trdnega sklepa, da noče biti »baraba«, marveč pošten človek, obrtnik. Se bode li to izpolnilo, pokaže prihodnost.

v nabiralniku K 4.50 v; Čg. Karol Čigon, vikar Vojšiča vnovič K 20; Čg. Jos. Ivančič župnik Šebrelje K 5; Marica Perin, Grahovo K 10.60 v; Ga. Trdau za južno v bolnico K 5; Novavas (Opatjeselo) nabirale gđc. Mar. Pahor in Kat. Devetak (pomotoma zadnjič spustili) K 2.50 v; in 11 molitvenikov, 10 jajc, 4 svetinje pol kg svinjine. Gospa Alice dr. Brecljeva K 5.

V blagu:

Št. Peter 815 Billrothcopatk, 1 blazinno kokošjega perja.

Častite sestre »Notre Dame« 48 p. Billrothcopatk, 5 ducatov podplatov.

Opatjeselo: Nabrale dekleta Marija Devetak: 117 jajc, 27 molitvenikov, 45 podobic, 12 p. klobas, pol salama, 1 in pol kg špeha, 13 svetinic, 1 rožni venec, 1 p. nogavic, 3 knjige, 1 paket tobaka za pipo, 2 po 16 h.

Šolsko vodstvo **Sežana:** 31 duc. podplatov.

Šolsko vodstvo **Kromberg** 200 p. podplatov

Drežnica Marija Ivančič: 1 golenice, **Tomaj,** šol. vodstvo: 100 p. podplatov.

1 p. rokavic.

Šolsko vodstvo v **Svetem:** 100 p. podplatov.

Gospa **Hrovatinova:** 2 blazini in obveze.

Šolsko vodstvo **Pevmi** 826 p. podplatov.

Volarje, šolsko vodstvo: 100 p. podplatov.

Preč. gos. **Kokošar:** par gorskih črevljev. — Preč. gos. **Abram** par gorskih črevljev. — Dr. **A. Breclj,** primarji gorske čevlje. — Sv. **Jes. Fon** 1 par gorskih čevljev.

Srčna hvala vsem darovalcem!

Ljudska hrana v vojnih časih.

(Opomin e. kr. notar. ministerstva.)

(Dalje in konec.)

Sladkor, sadje.

Po krivici se često pravi, da je sladkor samo za nasladi, v resnici pa je cukar izredno važno živilo in naj bi se torej, kolikor mogoče, izdatno porabljal. Kakor že omenjeno, more cukar v hrani nadomeščati mast; z obilnim uživanjem cukra — zlasti ker ga je dosti v zalogi — bi se moglo odpomoči pomanjkanju in draženju masti.

V istem zmislu se priporoča tudi uživanje sladkih jedi, sadja v vsaki obliki, zlasti kompota (vkuhanega sadja) in marmelad, ter medu. Pripravno je, da se sadje pravočasno obvaruje pokvare in da se primerno izrablja (suši, vkuhava).

Pijače.

Voda gasi žejo najbolje; mleko je najredilnejša pijača.

Z denarjem, ki se često čez mero porabi za opojne pijače, se lahko bolje nabavi potrebna živila. Za narejanje opojnih pijač potrebne sirovine (žito, krompir, sadje itd.) služijo lahko pripravneje za porabljanje za živila.

Tudi kava in čaj dobita redilno vrednost šele s pridatkom cukra in mleka. Na mesto teh čezmorskih užitnih reči, ki so torej le v omejenih množinah na razpolaganje, lahko bolje stopijo mleko ali redilne mlečne juhe, močnate juhe, kaša itd.

Za otroke so opojne pijače vsekakor škodljive, kava in čaj vsaj nepotrebna.

Vobče je treba gledati na to, da se ne kuha več, nego se navadno pojé, in paziti je treba, da se morejo tudi ostanki in odpadki zopet izkoristiti. Kuhinjski odpadki so pripravni za klajo živini.

Z okusnim pripravljanjem mešane hrane, z razumnim menjavanjem in kolikor možnim ogibanjem enostranskega hranjenja se tudi pri najpriprostejših jedeh zadosti teku.

Kadar se pripravljajo jedila, igra pravilno izrabljanje goriva bistveno vlogo.

Varčno porabljanje goriva, zlasti premoga, je v sedanjem času sploh posebno velikega pomena.

Zato se podaja tukaj še nekaj migljev za pravilno izrabljanje premoga pri kuhanju in kurjenju.

V naših ognjiščih in pečeh se v resnici izrablja večinoma le deseti, često celo le dvajseti del toplote, ki bi se mogla dobiti iz premoga in drv.

Zakaj? Ker se nepravilno kuri.

Nekaj načel za pravilno kurjenje.

Pri kuhinjskih pečeh in pečeh s pečnicami (glinastih pečeh) naj se ne vložijo preveč premoga istočasno. Čim nižje je goreča plast, tem bolje se izrablja kurivo.

Kadar se začne kuriti, morajo biti kuhinjska vrata (gornja vrata) zaprta in vrata za pepel (pod rešetko) odprta.

Čim se je premog dodobra užgal, se lahko gornja vrata deloma odpro, da jih ne poškoduje živahni ogenj. Spodnja vrata je pripraviti, tako da ostane le majhna špranja.

Ako je v peči le še žrjavica brez plamena, naj se zapro obojna vrata, da plin počasneje preprihava in da se peč tako krepko pregreje. Ker se vrata na pečeh nikoli ne zapirajo popolnoma neprodušno, prihaja tudi, če so vrata zaprta, večinoma dosti zgorilnega zraka. Nikakor pa naj ne bodo spodnja vrata več nego za prst široko odprta.

Pri železnih pečeh je odpirati kuhinjska vrata le, kadar se dolaga kurivo. Dovanjanje zgorilnega zraka je uravnati s tem, da se premikajo vrata za pepel ali da se primerno vstavi zapora z vijakom, ki je nameščena na teh vratah.

Polnilne peči je napolniti z gorivom do vrata za ogenj.

Sodržavljanj in žene!

Na Vas se obrača ta oklic, da bi izpolnjevali svojo dolžnost nasproti skupnosti in s tem tudi nasproti samim sebi.

Ziveti ne smemo brezskrbno brez glave, teniveč vsakdo naj se postavi v službo občemu blagu. Nikdo naj ne misli, da se njega ne tiče. Le mnogo kapljic izvotla kamen!

Vaši očetje, bratje in možje so v vojski. Oni zastavljajo svojo kri za našo zmaggo. Žrtvujte se tudi Vi za domovino, za katero jemljejo naši junaški vojaki nase vsak dan tako velike žrtve.

Vsakdo deluj za varčnost z zalogami naših živil in si tako prizadevaj, da se zkaže vrednega velike dobe.

: Velika svota denarja :

se zamore naključiti vsakomur, ki postane naš naročnik. - Brezplačna pojasnila pošilja:

: Srečkovno zastopstvo 16. Ljubljana. :

Gorica — Jesenice in nazaj. (Drž. žel.)

Osebn. vlak.	Brzo. vlak.	Osebn. vlak.	Osebn. vlak.	Brzo. vlak.	Osebn. vlak.	Osebn. vlak.	Brzo. vlak.	Osebn. vlak.	Osebn. vlak.	Brzo. vlak.	Osebn. vlak.			
512	900	1118	559	629	1234	odh.	Gorica	doh.	491	959	1152	449	650	920
520		1136	612		1252		Plave		348		1136	433		904
528	922	1145	622	721	121		Kanal		322	939	1126	425	622	833
532		1154	632		122		Avče		310		1118	417		842
603	945	1210	622	742	128		Sv. Lucija Tolmin		312	920	1108	407	612	832
611		1219	702		126		Podmelec		302		1059	358		822
622		1227	708		144		Grahovo		238		1050	349		820
642		1242	723		200		Hudajužna		247		1041	338		809
656		1256	732		214		Podbrdo		222		1032	330		758
707	1034	108	748	822	228		Bohinjska Bistrica		228	847	1020	318	535	744
714		115	754		223		Nomenj		221		1012	309		724
722		123	801		248		Štence		214		1005	302		722
729		130	808		250		Bohinjska Bela		208		958	255		720
737	1056	141	816	824	301		Bled		201	825	951	248	513	713
742		146	821		306		Podhom-Vintgar				946	240		708
748		152	822		313		Dobrava		153		942	286		701
755	1110	158	823	922	320		Jesenice	odh.	146	812	935	226	500	654

ZAHVALA.

Za vse ljube dokaze tolažilnega sočutja povodom bridke izgube naše iskreno-ljubljene soproge, matere in stare matere, gospe

MATILDE ČEŠČUT,

za obilo čaščeče spremstvo na njeni zadnji poti izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, posebno pa preblag. gospodom nam. svetniku Antonu Rebeku, ravnatelju Bežeku, komisarju za agrarne operacije c. kr. nam. tajniku dr. V. Baitiču, profesorjema Fogarju in Kahru ter gg. osmošolcem, našo najsrčnejšo zahvalo. Posebej se zahvaljujemo še gospodom uradnikom c. kr. okr. glavarstva za poklonjen krasni venec, enako gospem Nardini in Dukić za krasne šopke cvetic.

GORICA, dne 12. marca 1915.

ŽALUJOČI OSTALI.

Ljubljanska kreditna banka podružnica v Gorici.

Centrala Ljubljana, p družnice: Celje, Celovec, Sašajevo, Split, Trst.

Vloge na knjižice po 4½% v tekočem računu po dogovoru.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst, deviz-valut.

Borzna naročila.

Promese za vsa žrebanja.

Vnovčenje kuponov in izžrebanih vrednostnih papirjev.

Eskont menic.

Stavbeni krediti.

Predujmi vrednostni na papirje.

Srečke na obroke.

Sprejemanje vrednot v varstvo in oskrbovanje Safes.

Nakazila v inozemstvo.

Kreditna pisma.

Darovi.

Za naše vojake.

Slov. nabiralnici v Gosp. ul. so došli še naslednji darovi:

V denarju:

Čg. Filip Abram, vikar Pliskovica K 5; dr. Fr. Pavletič, odvetnik Gorica mesto črevljev K 20; Čg. J. E. Jarc, kurat Št. Ferjan K 4 za rožne vence v bolnišnico. Dekanijski urad Tomaj K 20; prof. zbor moškega učiteljskega 1% mesečne plače K 41.72 v; županstvo Medana K 20;